

4.9.023

ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการ
 ตำรวจสังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

Factors Effected Disciplinary Practice of Officers in
 Metropolitan Police Bureau : A Case Study of
 Metropolitan Patrol and Special Operations Division's Police

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2541

HCULIB

3 0001 00061261 6

วิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ
สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
Factors Effected Disciplinary Practice of Officers in
Metropolitan Police Bureau : A Case Study of Metropolitan
Patrol and Special Operations Division's Police.

ชื่อนักศึกษา พันตำรวจตรีสมพร กฤตพัฒน์

รหัสประจำตัว 389019

ปีการศึกษา 2540

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2541

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ชัชฎา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัดดียา กรรณสูต)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุภรฐ หงษ์มณี)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์นิภา ส. ตุมรสุนทร)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

Factors Effected Disciplinary Practice of Officers in Metropolitan Police Bureau : A Case Study of Metropolitan Patrol and Special Operations Division's Police.

ชื่อนักศึกษา พันตำรวจตรีสมพร กฤษณพิพัฒน์

รหัสประจำตัว 389019

ปีการศึกษา 2540

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือตำรวจจากกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น และดัดแปลงจากแบบวัดอื่น ๆ ประกอบด้วยแบบวัดด้านสุขภาพจิต ทักษะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงสนับสนุนทางสังคม และแบบวัดพฤติกรรมการรักษาวินัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC เพื่อศึกษาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง 337 คน เป็นชั้นสัญญาบัตร 96 คน ผบ.หมู่-ลูกแถว 241 คน ส่วนใหญ่อายุ 21-30 ปี จบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย รายได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 7,000 บาท และอายุราชการส่วนใหญ่ 1-10 ปี

ด้านสุขภาพจิต ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตค่อนข้างดี ในระดับสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และพบว่าความแตกต่างในตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา รายได้ หน่วยงานที่สังกัด ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและลักษณะการปฏิบัติงานสัมพันธ์ประชาชน มีผลทำให้สุขภาพจิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ พบว่าอยู่ในระดับการทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม โดยหน่วยงานที่สังกัด ระดับการศึกษาและรายได้ มีผลให้ระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านทัศนคติต่องานของข้าราชการตำรวจ อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าข้าราชการตำรวจ มีทัศนคติด้านการมีความรู้สึกที่ดีต่องานสูงสุด โดยหน่วยงานที่สังกัด รายได้ ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมผัสประชาชน และระดับการศึกษา มีผลให้ระดับทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านแรงสนับสนุนทางสังคมของข้าราชการตำรวจ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีแรงสนับสนุนจากครอบครัวสูงสุด และหน่วยงานที่ข้าราชการตำรวจสังกัด รายได้ และลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมผัสประชาชน มีผลให้แรงสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ อยู่ในระดับค่อนข้างดี โดยมีความรู้สำนึกในหน้าที่ และตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่สูงสุด และพบว่าหน่วยงานที่ข้าราชการตำรวจสังกัด มีผลให้พฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาโดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของตำรวจ ได้แก่ ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน แรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม สุขภาพจิต แรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองกำกับการอารักขาและรักษาความปลอดภัย มีความสัมพันธ์เชิงบวก ส่วนกองกำกับการศูนย์ตำรวจ มีความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัย สามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการรักษาวินัย ได้ร้อยละ 48.23 ($R^2 = .48231$) และมีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($R = .69419$)

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม สุขภาพจิตและแรงสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ส่วนปัจจัยทางชีวสังคม คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพราชการ ตำแหน่ง รายได้ และลักษณะการปฏิบัติงานสัมผัสประชาชน มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยนี้ ซึ่งจะส่งผลทางตรง และทางอ้อมต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ก็คือ กรมตำรวจควรปรับปรุงด้านการศึกษา รายได้ และสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิต ทัศนคติ และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมดีขึ้น ส่งเสริมด้านกิจกรรมนันทนาการ เพื่อลดความตึงเครียดอันจะส่งผลบวกต่อสุขภาพจิต ตลอดจนเพิ่มแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และควรพิจารณาให้มีการแต่งตั้งสืบเปลี่ยนหมุนเวียนหน่วยงานที่สังกัดตามความสมัครใจ โดยพิจารณาควบคู่ไปกับประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสายงานประกอบ

Thesis Title Factors Effectuated Disciplinary Practice of
 Officers in Metropolitan Police Bureau :
 A Case Study of Metropolitan Patrol and
 Special Operations Division's Police

By Pol. Maj. Somporn Kitsanapipat.

Identification No. 389019^f

Degree Master of Social Work (M.S.W.)

Major Social Welfare Project Management

Academic Year 2540

ABSTRACT

This research aims to study the factors effectuated disciplinary practice of the police officers with 337 samples from Metropolitan Patrol and Special Operations Division. Data were collected by a constructed questionnaires composed of mental health, attitude, moral reasoning, social support and a behavioral test of disciplinary practice, and analyzed by SPSS/PC computer program in form of percentage, means, one-way analysis of variance, correlation coefficient and multiple regression.

The 337 samples were 96 commissioned and 241 non-commissioned police officers, mostly aged between 21 - 30 years, high school educational level with the average income less than 7,000 baht per month and the working period is between 1-10 years. The findings were as follows:

Mental Health : Their mental health is at a quite good level. When considering the details, it is found that the scores for their mental health in terms of giving assistance to others

rank highest. In addition the differences in ranks, ages, educational level, income, division belongs, working duration period and social interaction affect differently to police mental health with statistical significance.

Moral Reasoning: The moral reasoning of the most sampled officers is of society's typical standard. The personal background factors which have a statistically significant effect on moral reasoning are the division belongs, educational level and income.

Attitudes: The attitudes of the sampled officers is at a quite good level. Looking into details, it appears that their scores for job satisfaction rank highest. The personal background factors which have a statistically significant effect on attitude are the division belongs, income, social interaction and educational level.

Social Support: The social support of the sampled officers is at quite a high level. When considering the details, the scores for social support from their family rank highest. The division belongs, income, and social interaction are the personal background factors which have a statistically significant effect on social support.

Disciplinary Practice Behavior: The disciplinary practice behavior of the sampled officers is at a quite good level. When considering the details, the scores for awareness and recognition of duty ranks highest. The personal background factor which has a statistically significant effect on the disciplinary practice behavior is the division belongs.

Based on the study by the stepwise method, 7 factors

were selected to the multiple regression such as the attitude towards the execution of one's duties, the social support from their colleagues, the moral reasoning, the mental health, the social support from their family, the division belongs such as the Security Sub-division had positive correlation. The other which is the Kenine Sub-division had negative correlation. The 7 factors had shown the variance of the officers' disciplinary practice behavior which is 48.23 percent ($R^2 = .48231$) and had shown the relationship with the officers' disciplinary practice behavior about moderate to high. ($R = .69449$)

In addition, the study had answered the hypothesis. The officers' attitudes, moral reasoning, mental health, social support and the division belongs were directly related to the officers' disciplinary practice behavior whereas other personal background factors which are ages, educational level, working period, rank, income and social interaction were indirectly related.

The results of this research give suggestions both direct and indirect effects on the officers' disciplinary practice behavior. The Royal Thai Police should provide more support to the officers in terms of education, income, welfare to encourage them with better mental health, attitude and moral reasoning. In addition, recreational activities and sports will help them relax. Social support from their family, colleagues and superiors will encourage them to have better mental health. As for the officers' divisions, appointments, promotions and rotations of the officers to other divisions should be also based on the officers' satisfaction, as well as their experience, education, competence and skills.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้มาให้คำแนะนำจากคณะบุคคลดังต่อไปนี้ อาจารย์ปรัชญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ทั้งในและนอกเวลาราชการ คอยให้คำปรึกษาแนะนำอย่างจริงจังและจริงจังแก่ผู้วิจัย รวมตลอดทั้ง รศ.ดร.ชิตติยา กรรณสูต ดร.สุภรัฐ หงษ์มณี และ รศ.นิภา ส.ตุมรสุนทร คณะกรรมการควบคุมและสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะเพิ่มเติมทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่าน พลตำรวจเอก วิสutti กิตติวัฒน์ ที่ให้โอกาสและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมรุ่น ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณบิดามารดา นางสาวฝน - ค.ช.หงษ์อำมาตย์ กฤษณพัฒน์ และครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจโดยตลอด จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลง

ขอขอบคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แต่ บิดา มารดา ทั้งสอง ครูอาจารย์ ญาติพี่น้องรวมตลอดถึง เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกท่านที่คอยเอาใจช่วยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ แห่งนี้ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย และผู้วิจัยขอรับว่าจะนำวิชาความรู้ที่ได้รับจากสถาบันแห่งนี้ ไปใช้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในสังคมโดยรวม และประเทศชาติสืบไป

พันตำรวจตรีสมพร กฤษณพัฒน์

22 มกราคม 2541